

Kenners uit de kunstwereld belichten elke week een meesterwerk. Deze week Ann Demeester, directeur van kunstcentrum de Appel.

M.T.-T.P.-12 Dirk Braeckman

'Vijftig tinten grijs' was al het palet waarmee de Belgische kunstenaar Dirk Braeckman (1958) werkte, ver voordat de Britse auteur E.L. James haar roman publiceerde. In zijn fotografisch en filmisch werk gebruikt hij een breed palet van zwart- en grijs tinten en een eindeloos spectrum van licht en schaduwcontrasten. De zeggingskracht van het 'naakte' beeld is wat 'beeldfetisjist' Braeckman fascineert. Hij laat elke vorm van feitelijkheid of verhaal achterwege. Verstild, geheimzinnig en ongeneerd mooi.

De schilderende fotograaf

Braeckman fotografeert vaak interieurs: gangen en traphallen, banken en matrassen, kroonluchters en gordijnen, behang en tapijten. Hij geeft deze foto's geen titels – die vindt hij te verhalend – maar codes, bestaande uit cijfers en letters. Braeckman wil niet dat de kijker zijn foto's ziet als een illustratie van een bepaald moment, plek of situatie. Doorgaans vertelt de kunstenaar ook niet waar hij een foto heeft gemaakt. Over *M.T.-T.P.-12* liet hij zich ooit ontvallen dat het in een badkamer of toilet is geschoten. Het is een tegelwand. Maar wat we zien, is iets wat op een schilderij lijkt: een avondlijk landschap met ranke bomen, badend in een bronzen, zoel, warm licht. Braeckman slaagt erin doodgewone tegels schilderijachtige kwaliteiten te geven. Hij maakt banaliteit betoverend, alledaagsheid mysterieus.

De uitzondering

Braeckman werkt nog analoog. Hij laat zijn foto's niet ontwikkelen in een lab, maar doet het zelf, handmatig in zijn donkere kamer. Deze foto vormt hierop een uitzondering. Het is een digitale print, afgedrukt op Japans papier en over een frame gespannen. De foto's van Braeckman zijn door hun formaat vaak monumentaal, bijna sacraal. Dit beeld is anders: het is klein en handzaam. Het lijkt wel een miniatuurschilderij op paneel. Met dezelfde verfijning en detaillering als de doeken van de beroemde Vlaamse primitieven, de broeders Van Eyck, die net als Braeckman in de stad Gent woonden.

Ziel der dingen

De beelden van Braeckman lijken doorgaans onheilspellend, zwanger van donkerte en verdriet. Dit beeld is in kleur – althans in bruintinten – en verbeeldt een bijna idyllisch landschap. Een horizon met bomen die naar onder gespiegeld worden. Het lijkt een fragiele Japanse prent of ets in roest- en sepiatinten, delicaat, bijna filigraan. Een beeld met een zekere droefenis en melancholie. De 19de-eeuwse Belgische schilder Xavier Mellery zou zeggen: Braeckman fotografeert de ziel der dingen. Zelf zegt hij: 'Misschien wil ik wel dingen maken waar je geen vat op krijgt. En dat lukt alleen via de fotografie.'

Waar te zien *M.T.-T.P.-12*, 2012, 33 x 50 cm. Ultrachrome inkjetprint op Japans zijdepapier. Solotentoonstelling van Dirk Braeckman, tot 31 maart in de Appel in Amsterdam.

